



**Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu
Opera omnia**

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XI. David insanum se simulat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

lis Tribus, hi panes numero pares significarunt. Solutum ingens summum est cogitare sapius: Deus affiduum memor est mei, nec enim oblivisci potest operis quod condidit. Nemo dixerit: Dereliquit me Dominus, & oblitus est mei. Nunquid enim oblitus potest mulier infanem suum, ac non misereatur filio uteri sui, & si illa oblita fuerit, ego tamen non obliviscar tui. Ecce in manibus meis descripti te. Aspice terebratas Christi manus & pedes, & latus; tam in manibus, quam in pedibus ac latere tuum nomen descriptum leges.

Quartum, Munera numini oblata perire non possunt. Hæc enim vel nobis servantur à bono Numine, vel paulò post restituntur cum amplo fenore. Deo donare, est dona accipere. Non dubitem Davidi fuisse, armamentarium spoliis hostium, variè auctum, eo tamen tempore Davidi non profuit. Sed Sauli; solus Goliathi gladius ob partam victoriam Deo dicatus profuit, nil certè profuturus, si ad ostentationem & pompam fuisset domi servatus. Et videte specimen divinae providentiæ, quâ disponente factum, ut ille ipse Goliathi gladius in tabernaculo servaretur, alioquin inermi nihil in solitudine præsidii adversus leones, urfos, hostes alios fuisset. Tuâ, ô Deus, providentiâ gubernantur omnia, nec ea vel momento dormiunt. Nec, tamen religioni aut conscientia duxit David gladium Deo consecratum pro telo in sui tuitionem, sicut & propositionis panes in famis solatium accipere; necessitate impellente, facta templorum vasa liquare aut vendere permittit. Ambrosius affirmans: *Melius est, inquit, pauperum vitam & fortunam, quam templorum divitiarum non temerare.*

Quintum, Achimelechii examen: *Si mundi sunt pueri, maxime à mulieribus.* Alphonfus Toftatus Abulensis, hæc sacerdotis verba expendens: *Quanta, inquit, confusio debet esse eorum, qui Dominicum corpus sumunt immundi.* Inter panes propositionis & profanos nihil erat differentia; nisi quam fecerat opinio; & tamen solis sacerdotibus, & quidem in loco sacro fas erat eos edere. Quam igitur purus sit, qui manna verum, mysteria sacrosancta, ipsum Christi corpus, sanguinem, animam, divinitatem venit sumpturus ut cibum, affirmante Christo: *Caro mea verè est cibus, & sanguis meus verè est potus.* Quantò æquius hic quærat examine rigido: *Si mundi sunt pueri, maxime à mulieribus.* Proprio nomine immundities dicitur libido & impudicitia. Priscæ legis varia fuit, & facilis contractu immundities per lepram, tactum funeris, sepulturam. Has immundities contrahebant Judæi sæpe sine omni animi noxiâ, de harum nullâ quærit Achimelechus, quæ solum corpus inficiebant: Venereæ sordes & corpus & animam contaminant. Idcirco quilibet convivium celeste accessurus conscientiam suam interroget, videatque ut ea quam mundissima sit à carnis spurcitie, quæ utramque hominis partem inquinat. Non enim propositionis panes, sed corpus sanguinemque purissimum Servatoris Christi sumpturus est. Eam ob causam vociferatur Paulus, & verbis gravissimis monens: *Quicumque, ait, manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indignè, iudicium sibi manducat, non dijudicans corpus Domini.* Ergo epulum Eucharisticum accumbe, si mundus es. Impuris labris hæc ambrosia, hoc nec est libandum non est. Angeli mores indue, & Angelorum panem accipe.

CAPVT XI.

David insanum se simulat.

THOMAS Stapletonus optimæ notæ scriptor, res gestas Thomæ Mori, (qui in Aula Anglicanâ vit

A summus & libellorum magister) stylo persecutus hæc sapientem memorat: *Volsæus senator purpuratus in Anglorum regno præpotens senatum cœgerat, & primi nominis optimatibus.* In hunc Comitibus & Baronibus, & nobilissimæ prosapia viri legebantur, penes quos summum fuerat regis imperium. Volsæus illustrissimus senatoribus jam præsentibus explicare instituit, quam regni bono foret, ex confesso illo unum aliquem eligere, qui personam regis toto regno gereret. Speraverat autem ambitione immodicâ omnium sententias in se ituras. Nec malè animus prælagit. Suffragia universorum, si unicum demas, in Volsæum conspiraverant. Ultimus omnium sententiam dixit Morus, non ita pridem in eum senatum cooptatus. Atque hic unus, & solus, quod omnes suaserat faciendum, dissuadere institit, sed & dicti rationes populosas adferre, multaque super eâ te disserere. Itaque senatus jam omnis nutare, & satis ostendere, videri sibi, sententias denud esse perrogandas. Hic Volsæus in fermento totus, & acerbè Moro inequitans: *Non, inquit, frontem ducis Moro, quod cum omnium sis novissimus, plus omnibus sapere te sentes? specimen illustre stultitiæ.* Cui promptè Moro: *Ergo, inquit, gratias Deo maximas agamus, quod Regia Majestas in supremo senatu suo unum tantummodo stultum habeat.* Ita deliberatio in aliud tempus dilata; consilium Volsæi rejectum. Et nisi Thomæ Moro pectus pol sapuisset, nunquam certè passus fuisset stultitiæ se simulatari. Nam primum stulti iudicium se sapientem credere. Nec enim quisquam minus tolerat se stultum haberi, quam qui stultus est.

Cum David in Aula regi Achis discernen vitam præfens persentiret, amentem ac fatuum se simulavit. Rex hominem mox ab aula iussit facessere. Agat Deo gratias Achis, si solus in ipsius aula fatuus fuit David. O mi Deus! si omnes fatui & amentes, & quibus non sanum erat sinciput, ab Achis aula fuissent amoliendi, brevi vacua luxisset aula; & forsan primus ipse rex Achis debuisset aula excedere. Equidem stultitiæ admisit insignem tam temere Davidem amovendo. Prudentiæ fuisset percontari & indagare, quidnam tam celebri, tam strenuo duci eveniret, ut ad insaniam redigeretur, an istud mali continuum, an verò insubidum hæc. Nil horum Achis, sed præceps, sed sine investigatione omni hominem sapientissimum à se dimisit, stultus ipse & insanus, qui se sapere credebat pleno pectore. Atque hoc jam explicatius trademus, quomodo David insanum se simulat, & quæ sit sapiens stultitia.

§. I.

DAVID Goliathi gladio & pane mendicato jam viaticus, toto Israël regno sedendum sibi ratus in exteras terras peregrè abiit, ad Gethæorum regem Achis. Quod Regum facti, his verbis restantur: *Surrexit itaque David, & fugit in die illâ à facie Saul ad Achis regem Geth.* Quomodo autem à facie Saul fugisse dicitur, cum jam ante aliquot dies Saulis oculos exierit? Res nota. Ubi rex subditos aut servos habet, ibi & manus, & oculos. *An nescis longas regibus esse manus?* Apud Persas alii regis oculi, regis autem alii dicuntur. Hinc priscum illud: *Regum multæ sunt aures, multi sunt & oculi.* Si David in Israël regno substitisset, ubi in Saulis auribus, & oculis, & manibus fuisset, eam ob causam in regnum Palæstinum transiit. Certè hic David spiritum tanquam rem vacuum impendit, hostilem terram ingressus forsan solus sine ullo comite, in quâ non ita pridem ducentos viros jugulaverat. Quod si latere voluit inter Philistæos, profectò fugere debuisset Gethæos, quorum necavit volumen

* Consistis.

Thomæ Mori ad Volsæum pulchra responsio.

David in Aula regis Achis amentem se simulat, & ejicitur.

1. Reg. c. 27.

Achis regem Geth.

David à facie Saul fugisse re-

aures, & manus, & oculos. An nescis longas regibus esse

manus? Apud Persas alii regis oculi, regis autem alii dice-

buntur. Hinc priscum illud: Regum multæ sunt aures,

multi sunt & oculi. Si David in Israël regno substitui-

set, ubi in Saulis auribus, & oculis, & manibus fuisset, eam ob causam in regnum Palæstinum transi-

it. Certè hic David spiritum tanquam rem vacuum

impendit, hostilem terram ingressus forsan solus si-

ne ullo comite, in quâ non ita pridem ducentos viros

jugulaverat. Quod si latere voluit inter Philistæos, pro-

fectò fugere debuisset Gethæos, quorum necavit

volumen

columnen Goliathum. Cogitaverit David: Cognati eadem illam ulciscuntur mei capitis periculo. Deinde Goliathi gladius utique notissimus à multis sæpe cum admiratione spectatus, hanc fugam. proderet potuisset facillime.

Necessitas Davidem adiecit, ut in fugam consilium caperet desperationis plenum. 1. Reg. c. 20. vers. 8.

De Davide rumor & suspicio. 1. Reg. c. 21. v. 7. & 12.

Sed Davidem hic excuset necessitas, quæ non infrequenter eò adigit, ut consilium quis capiat desperationis plenum. Fugit igitur ad Achis, qui Saulém plus timuit quam Achis, apud quem latitaturum se speravit. Quod si cadendum esset, maluit hostili dextrâ, quam iratâ Saulis manu cadere. In eum sensum jam antè dixit Jonathas: Si est iniquitas aliqua in me, tu me interfice, & ad patrem tuum ne introducas me. Deinde Goliathi gladium potuit abscondere. Majoris periculi fuisset ad alios populos Saulis non inensos fugere, inter quos Israëlitarum complures habitabant, quibus nequisset David esse ignotus. Idcirco ad hostes transit, & regi Achis se suæque obsequia per optimates tradidit, stipendia, si placeret, sub eo militiæ facturus. Placuit, sed non diu. Mox orti sermones spargebantur: Nunquid non iste est David rex terre? Nonne huic cantabant per choros dicentes: Percussit Saul mille, & David decem milia? Possuit autem David sermones istos in corde suo, & extimuit valde à facie Achis regis Gerh. Hic rumor ipse aulicos crescens Davidi dixit: En etiam hic proditus es; actum est de tuo capite, nisi Deus in arenâ suggerat consilium. Hoc unum igitur in mentem venit, simulare insaniam, quâ visâ facillè cogitaturi sint aulæ proceres: Hic sanè non ille David est, tam cordatus & prudens, tam acer & bellicosus, totius Hebræi agminis decus, regis gener, non adeò incomitatus jussit ad hostes. Hoc ergo consilium in rem visum est expeditissimum.

Unde simulatio inania. Ibid. v. 14. & 15.

Aulæ ejicitur & aliò fugit, Deum benedicens. Ps. 33. v. 1. Vers. 18. & 19. Vers. 20. Vers. 13.

Quocirca simulans insaniam, os sædè diduxit, oculum huc illic jecit, ore spumavit, carbam salivâ perpluit, manus in januam impexit, in terram corruit. Viso Achis hoc spectaculo exandescens: Quare, inquit, adduxisti eum ad me? an desunt nobis furiosi, quod introduxisti istum, ut fureret me presente. Hicne ingredietur domum meam? David igitur quamprimum aulæ ejectus est, quod ipsi optatissimum fuit, nam ita imminens mortem declinavit, aliò maturâ se rugâ protripuit. Ubi præsens hoc periculum evasit, trigagesimum tertium psalmum composuit: Benedicam Dñm in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. Clamaverunt justi, & Dominus exaudivit eos. Iuxta est Dominus iis, qui tribulato sũt corde, & humiles spiritu salvabit. Multa tribulationes justorum, & de omnibus his liberabit eos Dominus. Redimet Dominus animas fervorum suorum, & non delinquent omnes, qui sperant in eo. Non delinquent, inquit, non quòd noxarum nihil contracturi, sed, non abertabunt à scopo, non deficient in cursu, quò destinârunt, pervenient, non suis sed Dñi viribus freti. Cùm autem necdum periculorum finis ullus concederetur, psalmum quinquagesimum quantum scripsit: Miserere mei Deus, quoniam concitavit me homo, totâ die impugnans tribulavit me. Conculcaverunt me inimici mei totâ die, quoniam multi bellantes adversum me. Quâ in re identidem ad Deum per preces confugiendum esse docuit. Quòd Deo etiam vota nuncupârit, ex illis verbis liquet. In me sunt Deus vota tua, quæ reddam. In quacumque die invocavero te, ecce cognovi, quoniam Deus meus es tu. In Deo speravi, non timebo, quid faciat mihi homo. Omnes in aulâ me amentem & fatuum credunt: non refert; modò Deus sermones meos intelligat. Memento Domine David, & omnis mansuetudinis ejus. Ergo David lapidibus securi apud Gethæos nihil reperit, quapropter inde in specum Odolæam se recepit, quò etiam parentes ejus, & septem fratres, & quatuor filii, duarum fororum convenerunt. Pater vir nonaginta quatuor annorum, hanc filii sortem non potuit

Pf. 55. v. 2. & 3. Ibid. v. 12. Ibid. v. 10. & 11. Psal. 131. vers. 1.

non acerbè sentire ut suam. Nam Saul ipsos etiam parentes Davidis, omnemque familiam ejus variè cepit exagitare, cùm furiosus rex suummet ipse filium nisi sit confodere, ut per mortem filii vitam impeteret serui. Hinc Davidis familia omnis coacta est ædes deserere, & solum vertere, & cum eâ plures alii, quos malignior fortuna profligavit ædibus ad Davidem veluti ducem desertorum convolarunt. Uti hodièque fit, cùm quis rixosam nimium uxorem, aut æs alienum, & multa habet nomina, cùm filius à patre, servus ab hero, discipulus à magistro, irâ inter eos intercedente, discordare incipit, mox inde profugiens nomen dat militiæ: ita ad David conveniunt omnes, qui erant in angustiâ constituti, & oppressi à alieno, & amaro animò. Una salus miseris, nullam sperare salutem. Et factus est David eorum princeps, fueruntque cum eo quasi quædringenti viri.

Desertorum coacti dux.

1. Reg. c. 21. vers. 2.

Illustris Dei providentia erga Davidem in aulæ regis Achis. Et in missione exercitus.

Divina Providentia illustrem sese exhibuit, quæ eam regi Achis mentem injecit, ut à fatuis abhorruerit, nec fictam insaniam adhibita pervestigatio deprehenderit. Simul etiam eadem divina Providentia Davidi hominum meritorum & obætorum submisit aliquantillum exercitum. Hi quidem milites non valde laudandi, sed ob eos non videtur dux eorum reprehendendus, qui hos volones ad se ultro concurrentes sub signis habuit: necessitas hic aurigata est. Cùm enim Saul Davidem tam iniquè insectaretur, coactus est opem quamcumque oblatam non respicere. Necessarii sanè fuerant hi milites ad prædas quotidie comprehendas, duci & eius familiæ alenda. Nec facile volatium hoc agmen nisi exercitu grandiore potuit deleri, qui dum scribitur, dum ducitur, hæc velutum cohors fugâ sibi commodissimè potuit consulere. Ita David jam unctus rex pauperimum militum, aut ducem agere cogebatur.

Sed hic maximi momenti præceptio instillanda, ac eo ferè modo, quo Christus difficiliora captu tradebat: Qui potest capere, capiat. David servavit vitam eâ unâ patientiâ, quâ stultus haberi sustinuit. Quòd si rem ad Ethicæ leges examinemus, cum Antonio pronuntiabimus: Stultitiam simulare loco, prudentia summa est. Id plurimis reverè summè profuit. Lucius Junus Brutus vir oppido sapiens metu Tarquinii stultitiam simulavit. Hic reges exegit, Romam in libertatem asseruit, primus consul in acie excubavit. Illius interitum urbs tota, toto anno luxit. Solon Salaminus, cùm capitale Athenis esset rogare legem de insulâ Salamine asserendâ, habitum lymphatici prodit, & præconis voce carmina recitavit, quæ suaderent Salaminem gladio repetendam. Persuasit, impetravit. Vlyses ne ad bellum Troianum cogere proficisci, amentiam simulans, impares animantes stivæ junxit, litus aravit, salem seminavit. Hi profectò viri persapientes, consultissimi stultos se haberi voluerunt suo bono. Potuerunt dicere, quod addidit Paulus: Nos stulti propter Christum. Nam quæ stulta sunt mundi, elegit Deus, ut confundat fortia; & ignobilia mundi & contemptibilia elegit Deus, & ea, quæ non sunt, ut ea, quæ sunt, destrueret. Hæc eò dicimus, ut Humilitatis apicem & fastigium monstremus. De Humilitate volumina bene magna extant conscripta. Laus illius nimium quantum ampla & copiosa, gradus illius multi & diversi, præceptiones & documenta plurima. Quis hæc omnia legat, quis lecta retineat? Quid ergo breviter summamque dicemus? Verbo expeditam: Optimum Humilitatis compendium ac brevium est: Non plus seipsum aestimare, quam stultum. Hæc omnium humilitatis sapientium vox est. Sapientissimus Ecclesiastes luculentè: Pretiosior est, inquit, sapientiâ & gloriâ, parva ad tempus stultitia. Notum est illud Annæi Senecæ, de seipso

Matt. 11. vers. 12. Stultitia David servavit vitam.

1. ad Cor. c. 4. v. 10. Ibid. c. 1. v. 27. & 28.

Non plus seipsum aestimare quam stultum est compendium. Eccles. 6. 10. v. 1.

affirmantis: Si quando fatuo delectari volo, non est mihi longè querendus; me video. Venusini varis follers præceptio est: Misce stultitiam consilii brevem; dulce est deessere in loco. Socratis præclarum monitum est, ut sis beatus, te alicui stultum videri sine. Atque hoc compendium, hoc humilitatis fastigium est, seipsum in stultorum tribu censere, nec iniquè ferre, ab aliis albamentis hominem haberi. Quisquis hac se cogitatione armaverit, omnes tolerabit injurias, quascunq; concoquet calumnias, omnium hominum arrogantia & contumacia se submittere. Vitiorem mater superbia non ei nocet. Non loquimur de simulatâ sanctorum hominum stultitiâ, quâ mundum deceperunt Simon Salus, Paulus Simplex; Marcus Saulus, Saluanus Simplex, Jacobus Turertinus, alij: sed fermè nobis est de illâ Pauli hortatione: Si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc seculo, stultus fiat, ut sit sapiens. Sapiaentia enim hujus mundi stultitia est apud Deum. Nos stulti vestro & sacro edicio habemus in hoc mundi theatro, idque propter Christum crucifixum, quem simplici & incultâ dictione prædicamus. Nos stulti propter Christum, vos vobis prudentes estis ob doctrinam & eloquentiam, nos vero stulti. Sed obijciat quis: Quomodo mihi hanc persuasionem induam, ut stultum me credam? Deus mihi perspicacem intelligentiam, præ multis, reor, concessit; quâ ergo me stultum dicam? Quælo te, mi bonè homo, quomodo Salomon sapientissimus omnium, de seipso potuit affirmare: Stultissimus sum virorum, & sapientia hominum non est mecum. Non didici sapientiam, & non novi scientiam sanctorum. Dices fortassis: Erravit Salomon, & stultitiam commisit gravissimam. Nunquamne nos erramus? & nihil unquam stultitiæ committimus? Sunt qui velint hæc verba Salomonis esse jam penitentis, & ex idololatriæ & libidinum voragine vocati. Sed potuit etiam ante lapsum ex verâ humilitate, atque animi demissione verissimè pronuntiare: stultissimus sum, si mea, si mea, si, quæ ex me habeo, si, quæ proprio studio collegi, seculo Deo spectem. Idcirco addit: Sapientia hominum, seu more aliorum hominum parta, non est mecum, non enim meâ industriâ, meoque Marte obtinui sapientiam, vel scientiam sanctorum, qualis solet Prophetis sanctis instillari; sed si quid nactus sum scientiæ, seu humanæ, seu divinæ, id omne didici & accepi à Deo. Deinde, stultissimus sum, inquit, virorum, si conferar cum aliis, qui Dei sui que cognitione, saltem actuosâ illâ me longè præcellunt. Rursum si sapientiam meam etiam si maximam, cum ignorantia meâ, vel cum sapientiâ divinâ comparem, cum illa infinitè ab istâ differerit me stultum potius, quàm sapientem venditabo. Simili ferè modo rogatus aliquando Socrates. Quid sciret? Hoc unum scio, quod nihil sciam. Quod audiens alius: Imò, ait, ego ne hoc quidem scio. Voluit ergo Salomon primo loco inculcare, veram sapientiam submissio sui sensu, & verâ humilitate scitam esse. Vir magni nominis in solitudinem contendit, ut Abbatem Mosem videret. Cùmque illum ipsum haberet obvium, quæsit, quæ via duceret ad tugurium Abbatis Mosi? Cui promptè Moses ipse: Quid hoc monstrum, mi Domine, quæris? homo fatuus & hæreticus est. Et cum dicto se proripuit. Vir primarius cognitionem rei certiore capturus, ad vicinum templum interrogans: Dum, inquit, Abbatem Mosem quero, ut illius & aspectû & colloquio fruatur, occurrit mihi fenex, qui virum & fatuum & hæreticum esse affirmabat. Num ita se res habet? Cui præfentes: Quo vultu est, ajunt, ille fenex? Ad quæ hospes: Vir longus, & niger, attritis vestibus amictus. Mox alij: Hic ipsissimus est, inquit, Moses Abbas, extremus ofor inanis gloriæ, qui sanctimoniam tam dextrâ regit stultitiâ.

Cleanthus, Laërtio teste, appellatus asinus, convitium nequitiam refutans, se parè esse bajulanda Xenonis sarcinæ affirmabat. Sive quod Zenoni admodum curta esset supellex, sive, quod illius austeritate nihil offenderetur. Sed exemplis non agimus, res liquet. Anno millesimo sexcentesimo decimo nono Colonia liber editus ita fronte inscriptus: *Stulta sapientia, seu sapiens stultitia*. Hic liber volendus ei, qui humilitatis cupit mysteria penetrare. Augustinus unumquemque ad hoc seridè adhortatus. *Dic te stultum*, inquit, *& sapiens eris; sed dic, sed intus dic, quia est, ut dicis*. Nec ullus sibi ipse tam eruditus, sapiens, ingeniosus videatur, ut præceptionem Augustini aspernetur. Quandoquidem Annæus Seneca affirmatissimè dixit: *Nullum magnum ingenium sine mixtura dementiæ fuit*. Ergo dic te stultum, & sapiens eris. Et quid opus plurium testimonij? Hoc Pauli apertissimum præceptum est: *Si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc seculo, stultus fiat, ut sit sapiens*. Sed tam potens est argutrix Nomina Philautia, ut nec Seneca, nec Salomon, nec Augustinus, nec Paulus ulli facile persuaserint, ut stultum se dicat. Omnes nimium quantum, & nol toto pectore sapiamus. Veritas illa de cælo descendit: *Ne quis sapiens apud temetipsum*. Qui sibi ipsi vel obolo uno pretiosior est, quàm stultus, omne sibi pretium detrahit, nec ad humilitatis fundum pertinet unquam. Hæc sapiens stultitia omnes humilitatis leges complectitur. *Qui potest capere, capiat*. David in Achis aula hoc uno fatuitatis commento, vitam sibi servavit. Ad cælum, & ad immortales delicias compendiarie profus semita est, intelligens fatuitas. *Si quis videtur sapiens esse in hoc seculo, stultus fiat*.

Saul alioqui fastuosissimus rex, certè tamen fallus: *Apparet enim, inquit, quod stulte egerim, & ignoraverim multa nimis*. Cuius nostrum conuenit hoc dicere, omnes enim peccamus, & in multis offendimus omnes. Ubi autem multum peccati, ibi multum est stultitiæ. Quàm stultum est illud loqui cum Deo, & interim vagari animo, jocari cum catello, garrere cum seruo. Atqui tale quid facimus quotidie, cum precari nos credimus, mente tamen evagamur aliò, & videri nihilominus sapientes. Hinc viri sapientes & sancti se fatuos ultro proclamant.

Davidem igitur, sub fatui schemate, denuo libitnam eluderem expectamus. At necdum discrimina finis.

CAPVT XII.
David summa pericula evadit.

MITHRIDATES rex Ponti, idiomatum & linguarum viginti duorum peritus, ausus & Romanos bellis fatigare, antequam juvenutem excederet, compluribus & maximis vitæ periculis objectus est. Tutores illum perferoci equo imposuerunt, in speciem ut jaculari disceret, animo ut vitam ei sine vi adimerent. Sed evasit juvenis. Ubi cruentus dolus non successit, veneno eum tollere tentarunt, sed ea ille antidota opposuit, ut venena vim suam perdidissent. Veritus autem animosus juvenis, ne post elusas has insidias aperto Marte pugiones & gladios in se stringerent, simulavit ingens venandi studium: ita quadriennium in silvis & nemoribus transegit, nusquam uno loco diutius nocte unâ moratus. Ita insidias sibi structas vitavit, & in eam se corporis affectionem duravit, ut par fiderit asperis rebus tolerandis omnibus.

Multo tempore David nihil in urbibus inveniens Davidis asyli, in lucis & antris vitam inopem egit. Nam ex alia fuga, aulâ regis Achis bidui itinere in speluncam Odollam fugit. Inde ad Moabitas in Maspha venit, ubi Moabitarum regi parentes suos aliquando alendos commendavit.

